

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 124/2020-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], obaja [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Vladimír Filičko, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Vladimír Filičko, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 2229/1999 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] a [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ich právo

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 2229/1999 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie každému v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré im je Okresný súd Košice-okolie p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice-okolie je p o v i n n ý nahradiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 475,78 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a sedemdesiatosem centov) na účet ich právneho zástupcu Advokátskej kancelárie JUDr. Vladimír Filičko, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 124/2020-15 z 3. marca 2020 prijal podľa 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu

Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 2229/1999 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia uzavreli 2. februára 1999 zmluvu o pôžičke 30 000 Sk, pričom splnenie záväzku vrátiť peniaze v lehote splatnosti 2. marca 1999 bolo zabezpečené úrokom z omeškania 1 % za každý deň omeškania, zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva a dohodou o zrážkach zo mzdy sťažovateľov.

3. Proti sťažovateľom bolo v dôsledku nesplnenia ich záväzku začaté napadnuté (exekučné) konanie. Dňa 27. júla 2016 bol vydaný exekučný príkaz, ktorým sa im uložila povinnosť zaplatiť pohľadávku vo výške 995,82 € spolu s príslušenstvom viac ako 40 000 €.

4. Sťažovatelia podali 5. septembra 2016 u súdneho exekútora návrh na zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania. Dňa 3. novembra 2017 okresnému súdu oznámili, že v predmetnej exekučnej veci bol podaný návrh na zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania, a zároveň súd požiadali, aby vo veci konal a rozhodol bez zbytočných prietahov.

5. Sťažovatelia 12. februára 2018 doplnili svoj návrh na zastavenie exekúcie z 5. septembra 2016 o návrh na zastavenie exekúcie v celom rozsahu.

6. O návrhu sťažovateľov z 5. septembra 2016, ktorý bol doplnený 12. februára 2018, nebolo do podania tejto ústavnej sťažnosti rozhodnuté. Sťažovatelia tvrdia, že sa na okresnom súde opakovane domáhali rozhodnutia o tomto návrhu, avšak bezúspešne. Osobitne v tejto súvislosti poukazujú na skutočnosť, že záväzok vymáhaný v exekučnom konaní stúpa mesačne o zmluvné úroky vo výške 19,5 % a denne o úroky z omeškania vo výške 1 %.

7. Na základe uvedeného sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie, v konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/2229/1999 porušené bolo.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Košice - okolie, v konaní vedenom pod sp. zn. 12Er/2229/1999 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľom priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- € (slovom tritisíc €), ktoré je Okresný súd Košice - okolie povinný sťažovateľom vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice - okolie je povinný uhradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia...“

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľov

8. Okresný súd sa na výzvu ústavného súdu vyjadril k priatej ústavnej sťažnosti v zastúpení podpredsedníčkou. Z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že v napadnutom konaní bola zistená nečinnosť od 13. septembra 2016 až do času doručenia prijatej ústavnej sťažnosti sťažovateľov na vyjadrenie. Pokiaľ ide o sťažnosť na prietahy v konaní, ktorú sťažovatelia spomínajú aj vo svojej ústavnej sťažnosti, tá bola okresnému súdu doručená elektronicky 3. decembra 2019 priamo do spisu. Označená sťažnosť však nebola predložená na vybavenie predsedníčke súdu, pričom táto skutočnosť bola zistená až po predložení súdneho spisu predsedníčke okresného súdu na vyjadrenie sa k tejto ústavnej sťažnosti. Okresný súd zároveň súhlasil s upustením od ústneho pojednávania v tomto konaní.

9. Okresný súd zaslal ústavnému prehľad úkonov vykonaných v napadnutom konaní, pričom v čase relevantnom pre posúdenie opodstatnenosti tejto ústavnej sťažnosti boli vykonané tieto úkony: «...

13.9.2016 - súdny exekútor zaslal súdu návrh na zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania spolu s návrhom právneho zástupcu povinnej v 2. rade,

15.12.2016 - úradný záznam, súhlas nového oprávneného so vstupom do konania namiesto pôvodného oprávneného,

15.12.2016 - súd uznesením pripustil zámenu účastníka konania na strane oprávneného,

12.1.2017, 29.3.2017, 17.10.2017 - úradný záznam o nazretí do súdneho spisu oprávneným,

3.11.2017 - súdu doručená žiadosť právneho zástupcu povinnej v 2. rade o zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania [podľa predloženého súdneho spisu ide o „Žiadosť o konanie“ vo veci, ku ktorému je priložený návrh na zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania],

12.2.2018 - súdu doručené právnym zástupcom povinnej v 2. rade doplnenie návrhu na zastavenie exekúcie,

18.9.2019 - súdu doručená urgencia súdneho exekútora o rozhodnutie o návrhu na zastavenie exekúcie,

30.10.2019 - sudkyňa poverila vyššiu súdnu úradníčku konaním a rozhodovaním vo veci,

3.12.2019 - súdu elektronicky doručená priamo do spisu (aj napriek tomu, že bola adresovaná k rukám predsedu súdu) sťažnosť na prieťahy v konaní,

20.4.2020 - opatrenie predsedníčky súdu, ktorým uložila povinnosť vyššej súdnej úradníčke rozhodnúť o návrhu povinnej v 2. rade na zastavenie exekúcie v časti úroku z omeškania do 5 pracovných dní odo dňa doručenia opatrenia,

24.4.2020 - súd rozhodol o návrhu povinnej v 2. rade; uznesením exekúciu v časti úroku prevyšujúceho výšku 19,76 % ročne zo sumy 995,82 eur od 2.2.1999 do zaplataenia vyhlásil za nepripustnú a zastavil. Vo zvyšnej časti návrhu povinných na zastavenie exekúcie zamietol...»

10. Ústavný súd konštatuje, že prehľad úkonov zaslaný okresným súdom korešponduje s obsahom predloženého súdneho spisu.

11. Sťažovatelia vo svojej replike k vyjadreniu okresného súdu poukázali na to, že aj samotný okresný súd uznal vznik prietáhov v napadnutom konaní. Sťažovatelia zároveň súhlasili s upustením od ústneho pojednávania v tejto veci.

12. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu, ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a vyhodnotenie postupu okresného súdu v napadnutom konaní

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

17. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

18. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach, v ktorých sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

19. Ústavný súd stabilne judikuje, že právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (III. ÚS 15/03), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04), pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prieťahov nevyníma. Aj podľa názoru ESLP by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia

súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru (III. ÚS 15/03, IV. ÚS 551/2013).

20. Súdne konanie je potrebné viesť rýchlo, účelne a bez priet'ahov. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v každom súdnom konaní (teda aj vo vykonávacom – exekučnom), ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (I. ÚS 96/2019).

21. Povinnosť súdu a sudcu konať bez priet'ahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

22. Exekučný poriadok je vo všeobecnosti procesnou normou (hoci obsahuje aj niektoré hmotnoprávne ustanovenia), ktorá je vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku *lex specialis*, a z toho vyplýva, že od 1. júla 2016 je potrebné aj v exekučných konaniach začatých pred týmto dňom primerane použiť ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 2 CSP, § 200 Exekučného poriadku).

23. Ústavný súd s ohľadom na okolnosti tejto veci pripomína, že špecifikom exekučného konania je to, že exekučné konanie je spravidla „v rukách“ súdneho exekútora, pričom exekučný súd v rámci exekučného konania koná a rozhoduje len na základe procesných návrhov účastníkov exekučného konania, resp. súdneho exekútora, preto namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru možno na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému sudu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať (IV. ÚS 60/2018, II. ÚS 109/2019).

24. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje v rámci okolností konkrétneho prípadu tri základné kritériá, ktorými sú (1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

25. V prípadoch namietaného porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní o výkon rozhodnutia je taktiež v zmysle judikatúry ESĽP potrebné zohľadniť výšku a povahu priznaného nároku (Vasilchenko proti Rusku z 23. 9. 2010, sťažnosť č. 34784/02, bod 47 a nasl.).

26. Vo vzťahu k prvému kritériu ústavný súd stabilne judikuje, že exekučné konanie spravidla treba považovať za konanie po právnej stránke, ako aj po faktickej (skutkovej) stránke za pomerne jednoduché. Je to dané tým, že o spore účastníkov exekučného konania bolo už právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom pre nariadenie exekúcie. Medzi účastníkmi exekučného konania už preto nemôže byť sporné, aké práva prináležia oprávnenému a aké záväzky má voči oprávnenému povinný. Zmyslom exekučného konania je nútená realizácia práv oprávneného, keďže povinný dobrovoľne nesplnil, resp. čiastočne nesplnil povinnosti uložené v právoplatnom exekučnom titule (I. ÚS 78/02, I. ÚS 702/2013).

27. O právnej i faktickej jednoduchosti rozhodovania o návrhu sťažovateľov na zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania a ich návrhu na zastavenie exekúcie v celom rozsahu svedčí podľa názoru ústavného súdu aj skutočnosť, že po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a naň nadväzujúcim pokyne predsedníčky súdu rozhodnúť v lehote 5 pracovných dní bolo o týchto návrhoch v uvedenej lehote rozhodnuté (pozri bod 9 tohto nálezu).

28. Pokiaľ ide o kritérium správanie sťažovateľov, ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach tejto veci nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť pripočítaná na ich ťarchu či zodpovednosť. Napokon, existenciu takejto skutočnosti netvrdil ani okresný súd.

29. V súvislosti s hodnotením samotného postupu okresného súdu ako tretieho kritéria ústavný súd konštatuje, že jeho postup v napadnutom konaní bol poznačený absolútnou nečinnosťou, a to od podania predmetných návrhov až do prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, čo uznal aj samotný okresný súd (pozri bod 8 tohto nálezu). Uvedená absolútna nečinnosť teda trvala viac ako 3 roky.

30. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že dlhé obdobia nečinnosti bez akékoľvek vysvetlenia nemožno z pohľadu štandardov čl. 48 ods. 2 a čl. 6 ods. 1 dohovoru akceptovať (pozri tiež Beaumartin proti Francúzsku z 24. 11. 1994, sťažnosť č. 15287/89, bod 33).

31. Ústavný súd vníma problém nadmernej zaťaženia všeobecných súdov návrhmi v exekučných veciach. Zároveň však poukazuje na to, že úlohou zmluvných štátov dohovoru je nastaviť si svoj právny systém takým spôsobom, aby boli súdy schopné zaručiť každému právo na rozhodnutie v primeranej lehote (rozsudok Veľkej komory vo veci Sürmeli proti Nemecku z 8. 6. 2006, sťažnosť č. 75529/01, bod 129). Chronické, resp. dlhotrvajúce preťaženie súdov nemôže ospravedlniť neprimeranú dĺžku konania (Probstmeier proti Nemecku z 1. 7. 1997, sťažnosť č. 20950/92, bod 64).

32. Ústavný súd v uvedenej súvislosti zdôrazňuje, že nerešpektovanie požiadavky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (resp. požiadavky na konanie bez zbytočných prietahov) sa môže negatívnym spôsobom prejaviť na dôveryhodnosti súdnictva ako takého (Katte Klitsche de la Grange proti Taliansku z 27. 10. 1994, bod 61).

33. Napokon, vo vzťahu k posúdeniu výšky a povahy priznaného nároku (pozri bod 25 tohto nálezu) ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia vystupujú v napadnutom

konaní na strane povinných. Avšak, tak ako to sťažovatelia namietajú aj vo svojej ústavnej sťažnosti, v dôsledku nečinnosti okresného súdu vo vzťahu k rozhodnutiu o návrhu na zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania a na zastavenie exekúcie ako celku ich dlh medzičasom podstatným spôsobom narastal (pozri bod 6 tohto nálezu).

34. Ústavný súd dospel na základe uvedeného k záveru, že absolútna a ničím neospravedlnená nečinnosť okresného súdu v napadnutom konaní pri rozhodovaní o návrhoch sťažovateľov na zastavenie exekúcie v časti úrokov z omeškania a na zastavenie exekúcie v celom rozsahu má za následok porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

35. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

36. Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd o predmetných návrhoch rozhodol uznesením z 24. apríla 2020, ústavný súd nepovažoval za účelné a nevyhnutné prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov. Návrhu sťažovateľov v tejto časti preto nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

37. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

38. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

39. Sťažovatelia sa v ústavnej sťažnosti domáhajú priznania finančného zadost'učinenia v sume 1 500 € pre každého, t. j. celkovo 3 000 €, čo odôvodňujú roky pretrvávajúcou traumou z prebiehajúceho exekučného konania, keď boli opakovane vyzývaní na zaplatenie neexistujúceho dlhu, a pocitom bezmocnosti zoči-voči skutočnosti, že ich záväzok plynutím času narastal, ako aj zablokovaním ich majetku.

40. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

41. Ústavný súd vníma neistotu sťažovateľov a s ňou spojený pocit bezmocnosti, keď okresný súd nevenoval ich návrhom viac ako 3 roky absolútne žiadnu pozornosť. Zároveň mal ústavný súd pri posudzovaní primeranosti finančného zadost'učinenia na zreteli aj to, čo bolo pre sťažovateľov „v stávke“ (pozri bod 9 tohto nálezu a tam uvedené uznesenie z 24. apríla 2020).

42. Ústavný súd dospel vzhľadom na uvedené k záveru, že primerané finančné zadost'učinenie v tejto veci predstavuje 500 € každému zo sťažovateľov (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia ústavný súd nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

43. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

44. Sťažovatelia si v konaní uplatnili nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie sťažnosti a replika k vyjadreniu okresného súdu).

45. Ústavný súd, vychádzajúc z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2020 (177 €) a paušálnej náhrady nákladov za jeden úkon právnej služby (10,62 €), ako aj zo skutočnosti, že replika sťažovateľov neobsahovala nové skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o ústavnej sťažnosti sťažovateľov, priznal sťažovateľom (§ 13 ods. 2 vyhlášky) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 v sume 396,48 € (2x 177 € + 4x 10,62 €) zvýšenú o daň z pridanej hodnoty, teda celkovo 475,78 €.

46. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov Advokátskej kancelárie JUDr. Vladimír Filičko, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

47. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkom konania pred ústavným súdom (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu